

handlede ilde i Tjenesten, dels af deres Husbond, dels af medtjenende. Jeg nævner et enkelt Sted — det er en Herregaard, Østergaard, nede ved Aarhusegnen —, hvor Tjenestedrengen blev mishandlet af Karlene, fordi han ikke vilde hente Brændevin til dem, der vare fulde i Forvejen. Hans Fader klager til Herredskontoret over denne Mishandling, men Herredskontoret afviser Klagen, skønt der foreligger Lægeattest for, at Drengen er bleven i høj Grad mishandlet. Lignende Attester foreligge i Tilfælde, hvor Husbonden har anvendt i høj Grad Revselse over for Tjenestedrengen. Paa et Møde i Jylland, hvor netop dette Spørgsmaal var paa Tale, mødte der enkelte Repræsentanter for Bondestanden frem, som udtalte sig for Nødvendigheden af at have Ret til at prygle Børnene: Det vilde være umuligt at faa dem til at bestille noget, og det vilde være umuligt at udøve nogen Myndighed og Autoritet over for dem, hvis de ikke havde Lov til at slaa dem. Disse Udtalelser staa selvfølgelig ikke som Udtryk for, hvad man inden for Landbostanden almindelig mener, men det er faktisk, at saadanne Udtalelser ere komne frem, og det er tillige et Faktum, at saadanne Mis-handlinger ofte finde Sted. Det er meget muligt, at det ærede Medlem fra Bogense saavel som andre Medlemmer ikke kende noget videre til disse Forhold. Fra deres egen Bedrift kende de det selvfølgelig ikke, og de blive jo aldrig nogen Sinde af den Presse, som har Ærme til dem, som er deres Presse, politisk og socialt, mindede om, at der virkelig foregaar saadanne ofte uhyrlige Tilfælde af vilkaarlig Mishandling af Tjenestedrengene. Den almindelige Bondepresse eller Venstrepressen tager sig aldrig af disse Forhold (Afbrydelse af A. Nielsen). Det er umuligt at paavise et bestemt Eksempel paa, at et Venstreblad har voyet at paatale den vilkaarlige Mishandling, som en Husbond har øvet over for sin Tjenestedreng. Jeg erindrer ganske vist, at „Kristeligt Dagblad“ i sin Tid, og derefter „Randers Venstreblad“ og nogle andre Venstreblade gjorde opmærksom paa, at 18 Timer var en for lang Arbejdstid for Tjenestedrengene, man burde dog nedsætte den med 1½ eller 2 Timer pr. Døgn, og man burde maaske indrette nogle saakaldte Hytter ude paa Marken, hvor de kunde krybe i Ly under Uvejrr. Jeg ved nok, at noget saadant er skrevet i Venstreblade, men det er dog ikke noget at gøre Blæst af. Det, det kommer an paa, det, der er Hovedsagen, og det,

som jeg her har paapeget, er, at de Forhold, hvorunder den fattigste og mest forsvarsløse Del af vor Landboudom lever, sjældent eller aldrig blive Genstand for Kritik i den Presse, der i særlig Grad har Bondens Øre. Jeg tror, at hvis den tog sig af disse Forhold, vilde de i mangt og meget rette sig, thi jeg har den Tillid til den almindelige Bondestand, at den ikke vilde blive forarget over, at saadanne enkelte Husbønder bleve trukne frem og stillede i den offentlige Menings Gabestok, men at de tværtimod vilde sige, at det er rigtigt, at noget saadant sker. Nu er den socialdemokratiske Presse desværre ene om det.

Det ærede Medlem for Bogense bestred, at man — i hvert Tilfælde ovre paa Fyn — kendte til saadanne Tilfælde af Forurettelse, som jeg har omtalt. Det forbyrser mig noget, thi den socialistiske Presse paa Fyn har jo for ganske faa Uger siden fremdraget Forhold af en lignende haarrejsende Beskaffenhed som dem, jeg fremdrog vedrørende Herregaarden „Thomasminde“. Jeg minder om det Pryglesystem, der er sat i Scene paa en Herregaard „Glorup“, som ejes af en Grev Moltke-Hvitfeldt, der i Reglen bor i Paris, et Pryglesystem, der har givet Anledning til Klage for Politiet, og som senest har været gjort til Genstand for en meget stærk Kritik, ikke alene fra „Fyns Socialdemokratis Side“, men ogsaa fra en Række Landboere, der havde indfundet sig ved de Møder, som bleve afholdte, for at protestere mod den vilkaarlige Behandlingsmaade, som Tjenestetjyendet blev gjort til Genstand for. Og at man byder Tjyendet ovre paa Fyn, ikke alle Steder, men adskillige Steder, daarlige Føde, foreligger der ogsaa Vidnesbyrd om. Jeg nævner saaledes, at der foreligger en Dyr lægeattest, udstedt den 28. Juli, der lyder saaledes: „Undertegnede har i Dag undersøgt noget Kalvekød, efter Opgivende til mig udtaget som Prøve af en hel Del saltet Kød, hvormed Folkene paa Gaarden „Brolykke“ blive trakterede. Kødet har en modbydelig raadden Lugt, og jeg maa erklære det uskikket til Menneskeføde.“ Det har ikke været de paagældende Karle muligt, at faa nogen Dyr læge i den By, som ligger nærmest ved Gaarden, til at udstede nogen Attest, de maatte derfor gaa helt til Odense for at faa Dyr lægen til at attestere, at Kødet var raaddent. Jeg og det Blad, jeg har med at gøre, ere blevne dømt, uagtet vi have paavist det rette Forhold. Vi ere gaaede ned til Herredskontoret med Kød,